

Sygn. akt. IV Ka 995/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 września 2018r.

Sąd Okręgowy we Wrocławiu Wydział IV Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: SSO Stanisław Jabłoński

Protokolant: Aneta Malewska

przy udziale Andrzeja Roli Prokuratora Prokuratury Okręgowej

po rozpoznaniu w dniu 25 września 2018r.

sprawy P. K. ((...)), syna E. i M. z domu R.

urodzonego (...) w miejscowości T.

oskarżonego o czyn z art. z art. 209 § 1 k.k.

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego dla Wrocławia- Fabrycznej

z dnia 21 maja 2018r. sygn. akt XII K 949/17

I. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok;

II. zasądza od Skarbu Państwa (Kasa Sądu Rejonowego dla Wrocławia –Fabrycznej) na rzecz adwokata E. G. kwotę 516,60 złotych (pięciuset szesnastu i ⁶⁰ / 100 , w tym VAT) tytułem nieopłaconej obrony z urzędu w postępowaniu odwoławczym;

III. zwalnia oskarżonego od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

Sygn. akt IV Ka 995/18

UZASADNIENIE

P. K. został oskarżony o to, że w okresie od 23 kwietnia 2013 roku do 02 czerwca 2016 roku we W. uporczywie uchylał się od ciężącego na nim z mocy ustawy i wyroku Sądu Rejonowego dla Wrocławia-Fabrycznej z dnia 02 grudnia 2008 roku sygn. akt R III C 755/08 obowiązku łożenia alimentów na rzecz małoletniej córki W. K. w kwocie 300 zł miesięcznie przez co naraził ją na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych, w wyniku czego Miejski Ośrodek (...) wypłacał świadczenia z funduszu alimentacyjnego, tj. o czyn z art. 209 § 1 k.k.

Wyrokiem z dnia 21 maja 2018 roku w sprawie o sygn. akt XII K 949/17 Sąd Rejonowy dla Wrocławia – Fabrycznej we Wrocławiu:

I. uznał oskarżonego P. K. za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu, to jest uznał go za winnego popełnienia czynu z art. 209 § 1 k.k. i za to na podstawie art. 209 § 1 k.k. wymierzył mu karę 6 miesięcy pozbawienia wolności;

II. na podstawie art. 63 § 1 k.k. na poczet orzeczonej kary zaliczył oskarżonemu okres zatrzymania w dniu 27 kwietnia 2017 roku od godz. 12.00 do godz. 15.35;

III. zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adw. E. G. kwotę 944,64 zł (w tym VAT) z tytułu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu z urzędu;

IV. zwolnił oskarżonego od obowiązku uiszczenia Skarbowi Państwa kosztów procesu.

Apelację od ww. wyroku wniósł obrońca oskarżonego, zaskarżając go w całości na korzyść oskarżonego i zarzucił:

- obrazę przepisów postępowania, która miała wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 410 k.p.k. i art. 7 k.p.k. poprzez nieuwzględnienie przy wyrokowaniu całokształtu okoliczności niniejszej sprawy i dokonanie dowolnej oceny dowodów, a polegającej na uznaniu za niewiarygodne wyjaśnień oskarżonego P. K., z treści których wynikało, iż oskarżony przekazywał matce małoletniej W. K. kwoty pieniężne na utrzymanie córki, pomimo braku podstaw do kwestionowania wiarygodności oskarżonego we wskazanym zakresie, oraz uznaniu za w pełni wiarygodne zeznań świadka A. S., przedstawicielki ustawowej małoletniej W. K., w tym w szczególności w zakresie w jakim wskazywała ona, iż nie otrzymywała od oskarżonego żadnych kwot pieniężnych;
- błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku, mający wpływ na treść orzeczenia, a polegający na mylnym przyjęciu, iż oskarżony P. K. w okresie od 23 kwietnia 2013 roku do 02 czerwca 2016 roku we W. uporczywie uchylał się od ciężącego na nim z mocy ustawy i wyroku Sądu Rejonowego dla Wrocławia-Fabrycznej z dnia 02 grudnia 2008 roku sygn. akt R III C 755/08 obowiązku łżenia alimentów na rzecz małoletniej córki W. K. w kwocie 300 zł miesięcznie, przez co naraził ją na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych, podczas gdy prawidłowa ocena zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego nie pozwala na przyjęcie takiego ustalenia.

W konsekwencji obrońca wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonego od zarzucanego mu czynu.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługiwała na uwzględnienie, a to z następujących względów.

Odnosząc się do pierwszego z podniesionych zarzutów, tj. naruszenia przez Sąd Rejonowy przepisów art. 410 k.p.k. i art. 7 k.p.k. wskazać należy na wstępie, że jest on chybiony. Wskazanie przez obrońcę w apelacji jako naruszonego przepisu art. 410 k.p.k. nie znajduje uzasadnienia wobec faktu, że rekonstruuje stan faktyczny w sprawie Sąd a quo oparł się na dowodach przeprowadzonych na rozprawie głównej. Żaden przepis procedury karnej nie obliguje Sądu do czynienia ustaleń faktycznych na podstawie wszystkich przeprowadzonych w sprawie dowodów, co byłoby zresztą w większości spraw niemożliwe do wykonania wobec sprzeczności wynikających z przeprowadzonych dowodów. Dlatego też oparcie się przez Sąd Rejonowy na innych dowodach, niż wyjaśnienia oskarżonego nie może skutkować naruszeniem tegoż przepisu ustawy. Podobnie sytuacja przedstawia się w zakresie zarzutu naruszenia przepisu art. 7 k.p.k. Podkreślić należy, że w ocenie Sądu ad quem dokonana przez Sąd a quo ocena dowodów spełnia wymogi zasad prawidłowego rozumowania, wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego. Samo twierdzenie przez obrońcę, iż możliwa była inna ocena zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego nie świadczy o naruszeniu tegoż przepisu i jest jedynie polemiką z ustaleniami Sądu Rejonowego, który w ramach ww. przepisu art. 7 k.p.k. rozpoznając sprawę miał możliwość kształtowania ustaleń faktycznych w sposób swobodny, z czego skorzystał a jego działanie nie nosi - wbrew temu, co sugeruje obrońca - cech dowolności.

Posiadając w głównej mierze dowody w postaci zeznań świadków i dokumentów, koniecznym jest dokonanie w granicach ww. przepisów prawa ich oceny. Zasada swobodnej oceny dowodów pozwala na postawienie tezy, że ważna jest nie liczba czy rodzaj dowodów uzyskanych, ale ich wartość w świetle całokształtu materiału dowodowego (M. Kurowski [w:] D. Świecki, Kodeks postępowania karnego. Tom I, LEX 2018). Wbrew twierdzeniom obrońcy, ocena dowodów dokonana przez Sąd Rejonowy nie wyszła poza ww. ramy i nie była dowolną oceną, a także uwzględniała całokształt okoliczności ujawnionych w toku postępowania.

Nie jest słuszna teza podniesiona w zarzucie apelacji, jakoby brak było podstaw do kwestionowania wiarygodności oskarżonego w zakresie przekazywania w okresie 23 kwietnia 2013 roku do 02 czerwca 2016 roku pieniędzy na utrzymanie małoletniej W. K.. Sąd Okręgowy wskazuje, że na tę okoliczność odmiennie do zaproponowanej tezy złożyła zeznania A. S.. Sąd, któremu przychodzi skonfrontowanie takich dwóch sprzecznych ze sobą dowodów, musi dokonać tego w ramach powołanego przepisu art. 7 k.p.k. czemu podolał Sąd Rejonowy. Wskazał on na to, że wiarygodność świadka A. S. potwierdzają zgromadzone w sprawie dowody w postaci dokumentów z postępowania egzekucyjnego prowadzonego przez Komornika Sądowego R. B., a także postępowań prowadzonych przez Miejski Ośrodek (...) we W.. Ponadto, w ocenie Sądu Okręgowego, brak jest jakichkolwiek dowodów na fakt przekazywania przez oskarżonego jakichkolwiek środków pieniężnych (poza kwotą 50 zł, na którą wskazał ww. świadek) w okresie, co do którego toczy się niniejsze postępowanie. Podnoszone w uzasadnieniu apelacji twierdzenia o niespójności i niekonsekwencji w zeznaniach świadka nie są zasadne wobec tego, że tak naprawdę nie występują one w tych zeznaniach. Okoliczność, że A. S. wskazała na to, iż oskarżony odwiedza swoją małoletnią córkę „często”, nie powoduje niezgodności z tym, że świadek wskazywał na przebywanie P. K. za granicami kraju lub w Zakładzie Karnym.

Dlatego też Sąd Okręgowy nie uwzględnił powyższego zarzutu.

Odnosząc się do drugiego z podniesionych zarzutów, tj. błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku, mającego wpływ na treść orzeczenia wskazać należy na wstępie, że jest on chybiony. obrońca podniósł zarzut taki w odniesieniu do sprawstwa, który ma miejsce wówczas, gdy na podstawie prawidłowo przeprowadzonych i prawidłowo ocenionych dowodów sąd błędnie ustalił fakty (por. D. Świecki [w:] D. Świecki, Kodeks postępowania karnego. Tom II, LEX 2018). Dlatego też zauważyć należy na wewnętrzną sprzeczność wniesionego środka odwoławczego, który z jednej strony (zarzut pierwszy) podnosi błędy w ocenie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, zaś z drugiej (zarzut drugi) błędy w dokonywaniu przez Sąd a quo ustaleń faktycznych na podstawie prawidłowo ocenionych dowodów. obrońca jest świadom tej sprzeczności, gdyż wskazuje w apelacji na to, że „prawidłowa ocena zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego nie pozwala na przyjęcie takiego ustalenia”. Dlatego też, w związku z tym, iż zarzut apelacji koncentruje się wokół nieprawidłowej oceny dowodów, których to następstwem są błędne ustalenia faktyczne, w istocie jest to zarzut obrazy przepisów postępowania.

Abstrahując już od ww. sprzeczności, Sąd Okręgowy wskazuje, że Sąd Rejonowy przy dokonywaniu oceny dowodów nie wyszedł – jak już wcześniej wskazywano – poza granice swobodnej oceny dowodów określone w przepisie art. 7 k.p.k. Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy pozwalał w pełni na przyjęcie sprawstwa oskarżonego w zakresie zarzucanego mu czynu. Przeprowadzone w sprawie dowody w postaci decyzji Miejskiego Ośrodka (...) we W., zaświadczenia Komornika Sądowego R. B. o bezskuteczności postępowania egzekucyjnego prowadzonego przeciwko oskarżonemu w zakresie alimentów, ugoda zawarta w wyroku i wyroku Sądu Rejonowego dla Wrocławia-Fabrycznej z dnia 02 grudnia 2008 roku sygn. akt R III C 755/08, a także zeznania A. S. pozwalały na dokonanie ustaleń faktycznych w kierunku uporczywego uchylania się przez P. K. od wykonania ciężącego na nim z mocy ustawy i orzeczenia sądowego obowiązku opieki przez niełożenie na utrzymanie małoletniej W. K.. Natomiast zeznania świadka A. S., a także wskazania doświadczenia życiowego wskazywały na to, że tym zachowaniem oskarżony naraził swoją córkę na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych. Skoro zatem te ustalenia są możliwe do przeprowadzenia na gruncie zgromadzonych w sprawie dowodów i nie wykraczają poza zakres swobodnej oceny dowodów, to ocena ta jest prawidłowa, a rozumowanie Sądu Rejonowego zasługuje na aprobatę.

Dlatego też Sąd Okręgowy nie uwzględnił także powyższego zarzutu.

Konsekwencją braku podzielenia zasadności zarzutów zawartych w złożonej skardze odwoławczej było to, że Sąd Okręgowy utrzymał w mocy zaskarżony wyrok Sądu I Instancji.

W niniejszym postępowaniu odwoławczym oskarżony korzystał z obrońcy z urzędu. Dlatego też, zgodnie z przepisem § 17 ust. 2 pkt 4 w zw. z § 4 ust. 1 i 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 roku w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu

Sąd zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adwokat E. G. kwotę 516,60 zł tytułem nieopłaconej obrony z urzędu w postępowaniu odwoławczym.

Orzekając o kosztach Sąd zdecydował się na podstawie przepisu art. 624 § 1 k.p.k. i przepisu art. 17 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 roku o opłatach w sprawach karnych zwolnić oskarżonego P. K. od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze. Sąd uznał, że obecna sytuacja materialna oskarżonego, w tym brak stałego zatrudnienia, wysokość zadłużenia względem MOPS oraz konieczność uiszczania alimentów na rzecz małoletniej córki wskazuje na to, że uiszczenie kosztów sądowych byłoby dla niego zbyt uciążliwe.